שם פרטי: _____ שם משפחה: _____ כיתה: _____

קשרים לוגיים ומילות קישור

דף עבודה

1 איזה קשר לוגי מביעה מילת הקישור במירכאות?

א. הוא לא הגיע, «משום ש־»חלה.

○ סיבה ○ תוצאה ○ ויתור ○ תכלית

ב. הכביש היה חסום, «לפיכך» נסענו בדרך אחרת.

○ סיבה ○ תוצאה ○ ויתור ○ תכלית

ג. «אף על פי ש־»התכוננו, המבחן היה קשה לנו.

○ סיבה ○ תוצאה ○ ויתור ○ תכלית

ד. קמנו מוקדם «על מנת» לראות את הזריחה.

○ סיבה ○ תוצאה ○ ויתור ○ תכלית

2 השלימו מילת קישור מתאימה מהמחסן. השתמשו בכל מילה פעם אחת.

לעומת זאת	יתרה מזו	אילו	בזכות	כדי ש־

א. העיר הצפונית שקטה; העיר הדרומית, _____, הומה ותוססת.

ב. _____ ידעתי שאתם מגיעים, הייתי מכינה ארוחה.

ג. התוכנית חוסכת זמן, _____ – היא חוסכת גם כסף.

ד. הצלחנו _____ העזרה של החברים.

ה. הסברתי שוב _____ כולם יבינו.

3 החליפו את מילת הקישור במילה אחרת המביעה אותו קשר, וכתבו את שם הקשר.

משפט	מילה חלופית	הקשר
החנות נסגרה, ולכן חזרנו הביתה.		
אומנם התאמנו, אבל הפסדנו.		
נלך לים, אלא אם כן ירד גשם.		
כשם שהוא עזר לי, כך אעזור לו.		

4 תקין או לא תקין? תקנו את המשפטים הלא תקינים.

א. למרות שהיה קר, יצאנו לטיול. נכון / לא נכון

ב. בגלל הגשם הטיול בוטל. נכון / לא נכון

ג. למרות הוא היה עייף, הוא המשיך. נכון / לא נכון

ד. הוא הצליח, לכן שהתאמן הרבה. נכון / לא נכון

למה כדאי ללמוד שפה נוספת*

1 | רבים סבורים שלימוד שפה זרה מועיל רק למי שמתכנן לטוס לחו"ל. אולם מחקרים מראים שהתועלת רחבה הרבה יותר. כאשר לומדים שפה חדשה, המוח מתרגל לעבור בין מערכות של חוקים, ולכן משתפרת היכולת להתמקד ולפתור בעיות.

4 | נוסף על כך, שפה נוספת פותחת דלת לתרבות אחרת: לספרות, לשירים ולדרך חשיבה שונה. אומנם הלימוד דורש זמן וסבלנות, אך מי שמתמיד נהנה מהיתרונות כל החיים. לכן כדאי להתחיל כבר בגיל צעיר.

* נכתב על ידי דנה קרני, 2021. מתוך: אתר «מבט צעיר».

6 לפי הקטע «למה כדאי ללמוד שפה נוספת»: כתבו ליד כל צירוף את הקשר הלוגי שהוא מביע.

א. «אולם מחקרים מראים...»

ב. «כאשר לומדים שפה חדשה...»

ג. «ולכן משתפרת היכולת...»

ד. «נוסף על כך...»

ה. «אומנם הלימוד דורש זמן... אך...»

7 לפי הקטע: מהי הטענה שהכותב מפריך בפסקה הראשונה, ובאיזו מילת קישור הוא מסמן את המעבר לעמדתו?

8 התאימו את חלק המשפט הראשון להמשך ההגיוני שלו.

טור א	טור ב
1. החלטנו לצאת מוקדם,	☐ פרט לשני תלמידים.
2. אילו הקשבת להוראות,	☐ ואילו אחותו מגיעה תמיד בזמן.
3. הוא נוהג לאחר,	☐ כדי שלא ניתקע בפקקים.
4. כולם הגיעו לטקס,	☐ לא היית טועה.

9 כתבו פסקה קצרה (4–5 משפטים) בנושא «שעות הפנאי של בני נוער». שלבו בה לפחות ארבעה קשרים לוגיים שונים וסמנו אותם.

10 מיינו את מילות הקישור לפי הקשר.

נוסף על כך	לעומת זאת	אילו	כמו	יתרה מזו	ואילו	לולא	בדומה ל־

הוספה	ניגוד	תנאי	השוואה

11 תקנו את המשפט: החליפו את מילת הקישור השגויה במילה מתאימה.

א. ירד גשם, ולכן יצאנו לטיול. – ירד גשם, _____ יצאנו לטיול.

ב. הוא לא בא, כדי שהיה חולה. – הוא לא בא, _____ שהיה חולה.

ג. למרות הגשם הטיול בוטל. – _____ הגשם הטיול בוטל.

12 השלימו כל משפט פעמיים – פעם עם צירוף (לפני שם) ופעם עם פסוקית.

קשר	עם צירוף	עם פסוקית
סיבה		
ויתור		
זמן		

תשובות – קשרים לוגיים ומילות קישור

1 איזה קשר לוגי מביעה מילת הקישור במירכאות?

א. הוא לא הגיע, «משום ש־»חלה.

● **סיבה** ○ תוצאה ○ ויתור ○ תכלית

ב. הכביש היה חסום, «לפיכך» נסענו בדרך אחרת.

○ סיבה ● **תוצאה** ○ ויתור ○ תכלית

ג. «אף על פי ש־»התכוננו, המבחן היה קשה לנו.

○ סיבה ○ תוצאה ● **ויתור** ○ תכלית

ד. קמנו מוקדם «על מנת» לראות את הזריחה.

○ סיבה ○ תוצאה ○ ויתור ● **תכלית**

2 השלימו מילת קישור מתאימה מהמחסן. השתמשו בכל מילה פעם אחת.

א. העיר הצפונית שקטה; העיר הדרומית, **לעומת זאת**, הומה ותוססת.

ב. **אילו** ידעתי שאתם מגיעים, הייתי מכינה ארוחה.

ג. התוכנית חוסכת זמן, **יתרה מזו** – היא חוסכת גם כסף.

ד. הצלחנו **בזכות** העזרה של החברים.

ה. הסברתי שוב **כדי ש־** כולם יבינו.

3 החליפו את מילת הקישור במילה אחרת המביעה אותו קשר, וכתבו את שם הקשר.

משפט	מילה חלופית	הקשר
החנות נסגרה, ולכן חזרנו הביתה.	**ועל כן / ולפיכך**	**תוצאה**
אומנם התאמנו, אבל הפסדנו.	**אולם / ובכל זאת**	**ויתור**
נלך לים, אלא אם כן ירד גשם.	**אם לא ירד גשם (בניסוח מחדש)**	**תנאי**
כשם שהוא עזר לי, כך אעזור לו.	**בדומה לעזרה שלו / כמו שהוא עזר לי**	**השוואה**

4 תקין או לא תקין? תקנו את המשפטים הלא תקינים.

א. למרות שהיה קר, יצאנו לטיול. **נכון**

ב. בגלל הגשם הטיול בוטל. **נכון**

ג. למרות הוא היה עייף, הוא המשיך. **לא נכון** – אף על פי שהיה עייף, הוא המשיך. / למרות העייפות הוא המשיך.

ד. הוא הצליח, לכן שהתאמן הרבה. **לא נכון** – הוא הצליח, כי התאמן הרבה. / הוא התאמן הרבה, ולכן הצליח.

6 **לפי הקטע «למה כדאי ללמוד שפה נוספת»: כתבו ליד כל צירוף את הקשר הלוגי שהוא מביע.**

א. «אולם מחקרים מראים...» ← **ניגוד**

ב. «כאשר לומדים שפה חדשה...» ← **זמן**

ג. «ולכן משתפרת היכולת...» ← **תוצאה**

ד. «נוסף על כך...» ← **הוספה**

ה. «אומנם הלימוד דורש זמן... אך...» ← **ויתור**

7 **לפי הקטע: מהי הטענה שהכותב מפריך בפסקה הראשונה, ובאיזו מילת קישור הוא מסמן את המעבר לעמדתו?**

תשובה אפשרית: הכותב מפריך את הטענה שלימוד שפה זרה מועיל רק למי שטס לחו"ל. המעבר מסומן במילה «אולם» (ניגוד).

8 **התאימו את חלק המשפט הראשון להמשך ההגיוני שלו.**

טור א	טור ב
1. החלטנו לצאת מוקדם,	**4** פרט לשני תלמידים.
2. אילו הקשבת להוראות,	**3** ואילו אחותו מגיעה תמיד בזמן.
3. הוא נוהג לאחר,	**1** כדי שלא ניתקע בפקקים.
4. כולם הגיעו לטקס,	**2** לא היית טועה.

9 **כתבו פסקה קצרה (4–5 משפטים) בנושא «שעות הפנאי של בני נוער». שלבו בה לפחות ארבעה קשרים לוגיים שונים וסמנו אותם.**

תשובה אפשרית: תשובה אישית. לדוגמה: בני נוער רבים מבלים שעות מול מסכים (טענה). אולם (ניגוד) יש גם מי שמעדיפים ספורט... לכן (תוצאה)... כדי ש־... (תכלית)...

10 **מיינו את מילות הקישור לפי הקשר.**

הוספה	ניגוד	תנאי	השוואה
נוסף על כך, יתרה מזו	לעומת זאת, ואילו	אילו, לולא	כמו, בדומה ל־

11 **תקנו את המשפט: החליפו את מילת הקישור השגויה במילה מתאימה.**

א. ירד גשם, ולכן יצאנו לטיול. – ירד גשם, **ובכל זאת** יצאנו לטיול.

ב. הוא לא בא, כדי שהיה חולה. – הוא לא בא, **מפני** שהיה חולה.

ג. למרות הגשם הטיול בוטל. – **בגלל** הגשם הטיול בוטל.

12 **השלימו כל משפט פעמיים – פעם עם צירוף (לפני שם) ופעם עם פסוקית.**

קשר	עם צירוף	עם פסוקית
סיבה	בגלל הרעש לא נרדמנו.	מפני שהיה רעש, לא נרדמנו.
ויתור	למרות הקור יצאנו.	אף על פי שהיה קר, יצאנו.
זמן	אחרי השיעור נפגשנו.	אחרי שהסתיים השיעור, נפגשנו.

✏️ **תרגול נוסף משלי: כתבו שלושה משפטים או דוגמאות משלכם לנושא של הדף, ובדקו אותם עם חבר או חברה.**